

sibíji din Cluj

Sibiu

Dél-Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiş-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 88
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

A panamai államcsíny háttére

A közelmúlt napokban Panamában, Közép-Amerikának ebben a kicsi, de világhírű köztársaságában államcsínyt hajtottak végre. A tengelybarátsággal vádolt Arias köztársasági elnök állítólag szemkezelése végett repült el Panama Cityből Habanába és csak a sikeres szemlezelés után szerzett tudomást arról, hogy köztársasága közben megfosztotta őt tisztségétől és az elnöki székbe az Egyesült Államok barátja, Senyor La Guardia ült.

Az utólagosok világszerte hozzászoktak már ahhoz, hogy Közép- és Dél-Amerikában igen gyakran hajtanak végre államcsínyeket. Senkit sem lep meg, ha a hasonló események némi puskaropogással is járnak. Az olvasó ilyenkor megcsóválja a fejét és tovább lapoz újságjában.

A jelenlegi államcsíny mögött azonban olyan események húzódnak meg, amelyek szervesen illeszkednek be a világpolitika nagy eseményeibe. Nem tulozunk ha azt állítjuk, hogy nincs a Földnek egyetlen olyan elrejtett csücske sem, amely valamilyen formában részt ne venne a mai világháborúban. Ahol nem fegyverek harcáról van szó, ott világnézetek elvek érdekében folyik a küzdelem. Arias ellenzete azoknak a panamai kereskedelmi hajóknak felfegyverzését, melyek az Unióból hadianyagot szállítottak Angliába. A tilalmat megszegő hajókat azzal fenyegette meg, hogy törölteti őket a panamai hajórajstromból. Arias elnök azonban azt is megtiltotta, hogy az Egyesült Államok hadirepülőgépei adott esetben leszállhassanak a panamai repülőterekre... Az államcsíny után ezekkel az erőszakkal végrehajtották és az események érdekességéhez tartozik, hogy az elnökváltás főpontjában az amerikai haditengerészet számos cirkálóját a Panama-csatorna két kijáratához rendelték a „partvédelem hathatósabb biztosítására”. Igazi amerikai kétszínűsködés...

Panama egymagában csak egy szem a nagy lánchban. Hadserege mindössze 400 főből áll, területe csak 74.500 négyzetkiló néter, lakosainak száma 470.000, vasutvonalja 490 kilométer hosszúságú és összesen hat kereskedelmi hajója van, 1300 tonna ürtartalommal. Panama egyben a játszma nem köztársaságért, hanem a világhíri Panama-csatorna zavartalan birtoklásáért folyik. Ez a csatorna, mely az Atlanti-óceánt a Csendes-óceánnal köti össze, tengerészeti-stratégia szempontjából óriási jelentőségű. Ez az átjáró, mely a Szezi-csatorna felváltását is tulzárnyalta a béke éveiben, lehetővé teszi, hogy aránylag rövid időn belül az USA áthajózhassa hadihajóit a Csendes-óceánról az Atlanti-óceánra, vagy megfordítva. Erihető tehát, ha az USA ezt a világonfontosságú kulcsponjtát mindegyik kezében kívánja tartani. Eberen figyel minden olyan megmozdulásra, amely esetleg érdekeit sértheti. Ez a befolyása oly nagy, hogy joggal mondhatjuk: Panama csak névleg önálló és független ország, valójában pedig az Egyesült Államok gyarmata.

— Ez a panamai államcsíny — mondotta viszont Arias volt elnök egyik nyilatkozatában — mindenestre jó jelke a kis államok számára. A kis államoknak nyilvánvalóan nincs joguk ahhoz, hogy megjavítsák lakosaik életuzivonalát és gazdasági függetlenségre törekedjenek, mert különben az Egyesült Államok ellenségnek tekintí öket.

A volt elnök nyilatkozata igen jellemző arra a burkolt imperialista politikára, amelyet közel egy évszázad óta az USA gyakorol. Ez az erőszakos külpolitika, a Monroe-tételt pajzsként tartva maga előtt. 1858-ban baráti szerződést kötött Japánnal, hogy az ázsiai „nyitott

kapun” át áruival megszállja a Földnek ezt a térséget. 1867-ben pénzért megszerezte Oroszországtól Alaszkát az Aleutákkal együtt, 1878-ban biztosította a maga számára az Ausztráliába vezető utat, de 1896-ban megszerezte Hawaii is, majd 1898-ban a Fülöp-szigeteket és Guamot. A századforduló után a kezébe csuszott át a Panama-csatorna is. Miután megvette az engedményes francia részvénytársaságtól 200 millió dollárért az engedményt, Angliával szerződést kötött, amelynek értelmében a csatorna tekintetében szabad kezet kapott. Ugyanakkor forradalmat szított, melynek során Panama elszakadt Kolumbiától.

Ez az erőszakos politika tovább tart. Az új világháború óta különösen élénk tevékenységet fejt ki az USA a dél-amerikai államokban, ahol egyelőre vetélytárs nélkül

maradt és ezt a kedvező időszakot a maga céljaira ki is használja. A délamerikai államok tökeszegények, de nyersanyagban hihetetlenül gazdagok. Szakértők szerint a délamerikai nyersanyagoknak legfeljebb tíz százalékát derítették fel. Ezek az államok nem egységesek, sem önmagukban, sem egymás között. Mindegyiket lekötí a nyersanyaggazdálkodás és a tőke kérdésének viszonya. A település szervezetenlensége, a szakemberek és az állandó, ütőképes nemzeti hadseregek hiánya. Az Egyesült Államok tőkéje mindenütt nyomozást szerepet játszik. Ez a tőke tartja a kezében az uruguayi gabonát, a braziliai kávét, a kolumbiai kaucsukot, a perui rezet, a paraguayi fát, a venezuelai petróleumot és a chilei salétromot. A 1936-ke óta tehetetlen délamerikai államok csekély kivételével kénytelenek behódolni a Fehér Ház diplomatainak és gazdasági szakembereinek.

A spanyol kék hadosztály hőstette a keleti fronton

A spanyol harcosok az arcvonal északi részén visszavertek egy szovjet ellentámadást; sok foglyot ejtettek — Timocsenko marsall, Moszkva körzetének főparancsnoka kegyvesztett lett

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

Keleten a támadó és üldöző hadműveletek tovább folynak.

Az egyik szovjet ellentámadás visszaverése alkalomával a keleti front északi részében a spanyol kék divízió az ellenségnek súlyos veszteségeket okozott és többszáz hadifoglyot ejtett.

A német légitörő a Krim-félsziget körüli vizeken

Szentpétervárnál megghiusult a szovjet páncélos óriások kitérési kísérlete

Berlinből jelenti a Rador: Katonai forrásból kapott értesülés szerint október 22-én, szerdán a Szentpétervárnál bekerített szovjet seregek erős páncélos kötelékekkel áttörési kísérletet tettek.

A szovjet páncélosóriásokat azonban német páncélosok lepték meg, melyek több ágyúval és élvonalbeli szovjet páncélost eipusztítottak, egy másik páncélos aknába ütközött és a levegőbe repült.

A német páncélosok ügyes taktikával a műszaki csapatok által aláaknázott mezőség felé kényszerítették

elsüllyesztett egy hatezer tonnás szovjet gőzöst és Moszkvát gyújtó- valamint rombolóbombákkal árasztotta el.

Északafrikában német vadászrepülőek három brit repülőgépet lelőttek.

Ellenséges repülőgépek a legutóbbi éjszaka bombákat dobtak az északnémet partvidékre, többek között Hamburgra és Kielre. A polgári lakosságnak csak kely vesztesége volt. A kár jelentéktelen. Egy brit bombázó repülőgépet lelőttek.

a többi szovjet páncélost, úgyhogy tizenöt ilyen egység zsákcúba szorult. A német tüzérség ekkor tűz alá vette a terepet és a szovjet páncélosok hol hátrálva, hol előrehaladva igyekeztek a tűz elől kitérni. Egy részük végső kísérletet tett arra, hogy kikerülje a megsemmisülést, kísérletük azonban megghiusult és percekben belül

egymásután megsemmisültek, úgyhogy egyetlenegy szovjet páncélos sem tért vissza Szentpétervárra.

Timocsenko marsallt leváltották

Berlinből jelenti az NTI, hogy a brit hírszolgálat jelentése szerint Timocsenko marsallt, aki a front középső szakaszán a bolsevista hadseregcsoport főparancsnoka volt, felmentették állásától. Utódaul Shukow tábornokot nevezték ki.

Timocsenko marsall, akéhez Moszkva és London reménysegei fűződtek, minden csatát elvesztett.

A Rador newyorki jelentése szerint a Newyork Journal America is beszámol arról, hogy Timocsenko marsallt megfosztották főparancsnoki tisztségétől. Az amerikai lap a Pravda című újságra hivatkozva hangsúlyozza, hogy Timocsenko eddig még nem kapott más megbízatást. Az amerikai lap ugyanakkor

közi az United Press értesülését, amely szerint Moszkvában számos polgári személyt agyonlőttek, mert az ellenség előtt elhagyták munkahelyüket.

Stockholmból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy Timocsenko marsall utódjául Shukow Gregort szemelték ki, akinek hivatalos címe: A front középső szakaszán levő szovjet erők főparancsnoka. Londoni híradás megállapítja, hogy

Sztalin a Moszkváért folyó harc közepén bo-csátotta el Timocsenko marsallt, akit mindig legalkalmasabb és legnőségesebb társának tekintett.

Kiskorúak és veteránok a szovjet hadifoglyok között

Berlinből jelenti a Rador: A Kalinintól keletre levő csatatér tisztogatása közben a német csapatok még több ezer szovjet katonát fogtak el. Egyetlen napon 1025 hadifoglyot ejtettek és ezek között 776 ti-

zennegy-tizenhat év közötti fiú, vagy ötven-hatvan év közötti férfi volt, akik a szovjet munkásörtséghez tartoztak.

ELFOGOTT SZOVJET PARANCSNOK

A Rador jelenti Berlinből, hogy a keleti front közepe részén levő csatatér tisztogatási hadműveletei során a német csapatok október 22-én elfogtak egy magasrangú szovjet tisztet. Ez a foglyul ejtett tiszt Visnievskij tábornok, az egyik szovjet tartalékhadserg főparancsnoka.

LONDON BORULATO

Amszterdamból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a rádióhírek szerint Londonban rendkívül boru-

Vladivosztko helyett Archangelszk lesz a Szovjetnek juttatandó amerikai szállítmányok kirakodó helye

Berlinből jelenti az NTI, hogy az Egyesült Államok hajózási bizottságának közlése szerint a vladivosztkói kikötőt október 28-án már nem lehet igénybe venni, mert a vasúti szállítással kapcsolatban nehézségek merültek fel, ezenkívül a jégviszonyok is rosszabbak. Annak ellenére, hogy az angolok ezt a kikötőt jelölték meg az amerikai szállítmányok célpontjává, a kikötőnek eddig nem volt nagy jelentősége. A moszkvai értekezlet óta — tokiói jelentés szerint — egyet-

látó a hangulat a keleti front helyzetével kapcsolatban.

PEREKOPOT SZILÁRDAN TARTJAK A NÉMETEK

Berlinből jelenti az NTI, hogy a Krim-félszigeten levő szovjet csapatok megkísérelték a földszoroson levő Perokop elfoglalását. A boisevisták két napon keresztül támadtak, de számbeli fölényük ellenére is visszaverték őket. Perokop a Krim-félsziget kulcsa, szilárdan a német csapatok birtokában maradt.

len amerikai tankhajó sem futott be a vladivosztkói kikötőbe. A Stefani-iroda newyorki értesítése szerint a Fehér Ház úgy határozott, hogy a Szovjetnek szánt hadianyagot Archangelszken keresztül küldik. Meg kell jegyezni, hogy a jégviszonyok ebben a kikötőben sem jobbakk, mint a vladivosztkói kikötőben. (Archangelszk északon, a Dvina torkolatánál fekszik; Fehér-tengeri kikötő).

Amerikai diplomata őszinte szava

Elégtelen az a háborus felkészültség, amellyel Amerika ma rendelkezik

Newyorkból jelenti a Német Távírat Iroda: Bullitt, az Egyesült Államok volt párisi nagykövete, aki jelenleg Philadelphian tartózkodik, kijelentette, hogy az Egyesült Államok háborubalépése küszöbön áll.

Beszéde további során Bullitt az Egyesült Államok háborus felkészültségét bírálta és azt elégtelenségnek minősítette. „Még fele sem készült el azoknak a tankoknak, — mondotta, — melyeknek már a fronton volna a helyük”.

Anglianegyven kőolajszállító hajót visszaadott az Egyesült Államoknak

Newyorkból jelenti a Német Távírat Iroda: Az „Associated Press” washingtoni tudósítója közli, hogy Anglia negyven petróleumszállító hajót visszaadott az Egyesült Államoknak. Ez lehetővé teszi, —

az amerikai hírforrás szerint, — hogy az amerikai földrészei keleti államait újból elláthassák benzinnel s így a benzinfogyasztási korlátozásokat hatályon kívül helyezhetik.

Ujabb amerikai hitel Anglia megsegítésére

Washingtonból jelenti a Német Távírat Iroda: Az amerikai szenátus megszavazott egy törvényjavaslatot, melynek értelmében Roosevelt öt milliárd kilencszáznyolcvanöt millió dollár hitelt kér Anglia megsegítésének folytatására. A törvényjavaslatot 59

szavazattal 13 ellenében fogadták el. A képviselőház, tekintettel arra, hogy a szenátus némi módosításokat eszközölt a törvényjavaslaton, újból vizsgálat tárgyává teszi ezt a kérdést. (Rador.)

Berlini hivatalos nyilatkozat

A német-török viszony változatlanul jó

Berlinből jelenti az NTI, hogy hivatalos közlés szerint Angliában és az Egyesült Államokban ismét olyan hírek terjedtek el, hogy Németország veszélyeztetné Törökország semlegességét. A „Daily Sketch” azt írta, hogy Németország nyomást gyakorol Törökországra olyan irányban, hogy toborozzon önkéntese-

ket a keleti frontra. A Wilhelmstrassen ezzel kapcsolatban utalnak a közös német-török nyilatkozatra, amelyben az ilyen valótlanságokat kellően megbélyegezték. Hangoztatják, hogy Németország és Törökország közötti vonatkozó hírek hasonlóképpen teljesen alaptalanok. (Rador.)

A jószomszédság örve alatt az Egyesült Államok a leghallatlanabb bűnöket követi el a civilizáció ellen

Limából jelenti a Rador: A szenátus egyik ülésén, amely négy órán keresztül folyt, valamennyi felszólaló felháborodásának adott kifejezést afelett, hogy az Egyesült Államok elkobozta a perui bombavető repülőgépeket.

Manchego Munos szenátor, a szenátus diplomáciai bizottságának elnöke kijelentette, hogy

„az amerikaiak cselekedetéből csak azt a következtetést vonhatjuk le, hogy Amerikában megkezdődött a terrorizmus”.

Annak a véleményének adott kifejezést, hogy „az Egyesült Államok jószomszédsági politikája nem egyéb álarcnál, amely önző célokat takar”.

Montagnes tábornok, volt szenátusi elnök ezeket mondta:

— Milyen száraznak tűnnek azok a beszédek és milyen hazugnak azok a konferenciák, amelyeket az utóbbi tíz évben az Unió hozánk intézett, illetve kezdeményezett.

Amíg egyrésztől az amerikai szolidaritásról és a terrorizmus elleni közös védekezésről beszélnek, addig különféle ürügyekkel sérelmeket okoznak.

Mennyi hazugságot tartalmaz ez a hírvers.

A szónok kérte a kormányt, tegye megfontolás tárgyává, amennyiben a jelenlegi körülmények között ez lehetséges, vajjon az Egyesült Államok száraz-

földi, tengeri és légi haderejének missziói megmaradhatnak-e Peruban és ugyanakkor a perui tiszték maradhatnak-e Amerikában.

Belavente Josanda szenátor annak a nézetének adott kifejezést, hogyha Peru egymaga nem képes védekezni a jogsértések ellen,

fogjon össze valamennyi amerikai állam az imperializmus elleni védekezésre, amint a tengeriek szabadságát visszaállítják. A pan-amerikai gondolat nem egyéb nevetséges álarcnál, hogy így bekössék Peru szemébe és a jószomszédság örve alatt a leghallatlanabb bűnöket kövessék el a civilizáció ellen.

Gyümölcsfákat

és

disznóvénnyeket

a legjobb őszel ültetni

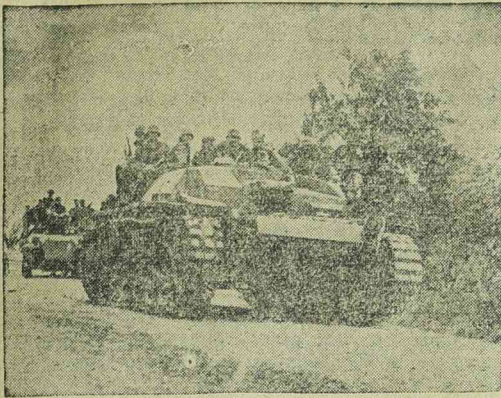
Kérje idejében díjtalan árjegyzékünket és adja fel mielőbb rendelését

AMBROSI-FISCHER és T-sai

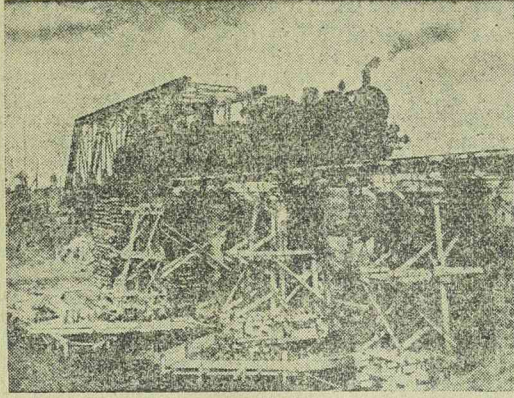
1124. Ud. Bta

Távlatok

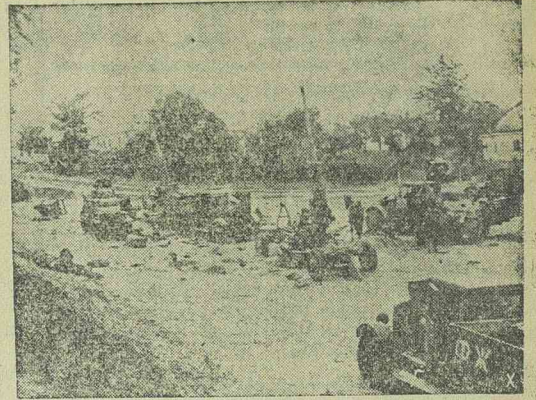
AZ ELKÉPTELT SEGÍTSÉG. Hogyan lehetne a Szovjetuniót megsegíteni? — ez a kérdés foglalkoztatja szünet nélkül Angliát és Amerikát. De ez a kérdés jobbra elméleti jellegű, mint azt a már hónapok óta folyó háború helyzetképe mutatja. Ma ugyanis a lehetetlenséggel határos, hogy megfelelő mennyiségű hadianyag-segítségét nyújtsanak Szovjetországnak. Ha még elő is tudnák állítani Angliában és Amerikában a termelés végső felfokozásával a kívánt irántas mennyiségű fegyvereket és löszereket, akkor is lehetetlen feladatok elé állítja őket a távolság, a tér. Az ut Londonból Afrika megkerülésével a Jöreménység fokán át huszonöt ezer mérföld Moszkváig, Newyorkból és San Franciskóból pedig huszonhétézer mérföld a távolság. Ezekkel az adottságokkal azonban még nem merült ki teljesen a segítség problémája és sokan Londonban és Washingtonban felteszik a kérdést, hogy vajjon célirányos-e egyáltalában a veritékes munkával, minden erő megfeszítésével előállított saját hadianyagot a Szovjet számára feláldozni? Különbösen az angoloknak szolgáltattak ezek az elgondolások súlyos töprengésre okokat. Az Egyesült Államok és Anglia ugyan abban egyeztek meg, hogy a Szovjetunió adandó segítségét közösen viselik és pedig ötven százalékos arányban. Az amerikaiakra eső részt azonban az angoloknak nyújtandó hadianyag-segítségéből vonják le és így az angolok tulajdonképpen ötször annyit adnának, mint amennyi ily csoztás mellett az Egyesült Államokra esne. Ezen helyzet révén a két angolszás szövetséges között ellentétek támadtak és ezek az ellentétek is hátráltatják a további fejleményeket. Viszont a katonai helyzet alakulása a keleti fronton még több gondot okoz a Szovjet megsegítőinek. Németország győzelmes előnyomulása mind borulatóbbá teszi mind az angolokat, mind az amerikaiakat, sőt már a Szovjetnek adandó segély legelkessebb hível is megtorpantak, hogy nem hiábavaló-e minden áldozat? Mert Londonban és Washingtonban is egészen másképpen képelték el a szovjet haretéri események alakulását. A szovjetfront megmeredésével számoltak és biztosak voltak abban is, hogy hovatovább a rengeteg területen a bénító ellátási viszonyok közepette a német hadsereg megáll. Ugyanekkor azonban számítottak angol-amerikai katonai körökben arra is, hogy az óriási szovjethadsereg szintén felőrölődik a rettenetes küzdelmek folyamán és akkor Anglia meg Amerika sértetlen haderejét nyomta volna a háboru méregébe, hogy fölüenyen és saját céljainak megfelelően megteremtse a végső döntést. A körülmények azonban távolról sem alakultak úgy, ahogyan az angolok feltételezték és várták. A szovjet katonák aránytalanul magasabb számban estek ki a sorból és a szovjet hadigépezet is hamarabb használódott el, mint hitték volna. Így összeomlott az a terv is, amelyet Churchill és Roosevelt a Potomac-konferencián kiagyaltak. Arra számítottak, hogy amikor a világ a két leghatalmasabb hadserege, a német és a szovjet, majd nyilván teljesen összeomlott, akkor az angol-amerikai hatalmak hadserege mint egy világrendőrség szállja meg egy a Szovjetbirodalmat, mint Európát és úgy vezetik azontul a világ összes népeit, ahogyan anyagi érdekeiknek megfelel és ahogyan politikailag jónak látják. Azonban a németek már eddig is fölüenyen elérték hadi céljaikat, tehát a segítségnyújtóknak valóban cselekedniük kellene. Segíteni kellene tehát most már mindenáron. De hogyan? Az előbbiekben már reámutattunk, hogy ez lehetetlen. Anglia és Amerika maga sem tartja hadseregét jelenleg alkalmasnak döntő feladatok végrehajtására. Moszkvának azonban egy a katonai segítség, mint a hadianyag ma kell és nem holnap. Segítség, sürgős segítség kell, nem pedig ígéretek, mert ezek az ígéretek igen hosszú határidőre szólnak. Kilátásba helyezik, hogy jövő év telére vagy legkésőbb 1943 tavaszára bőséges és fölös számban lesz hadianyag. A német hadsereg, amely azonban máris Moszkva kapuit döngeti, semmiesetre sem fog várni, míg két év múlva ez a segítség esetleg megérkezik. Az amerikai segítség késlekedik azért is, mert Amerika teljesítőképessége nem felel meg az ahhoz fűzött várakozásoknak. Kiderült ugyanis, hogy az érctermelésnek tíz millió tonnával való fokozása az 1944. év második fele előtt lehetetlen. De a hájótérlet sem lehet fokozni érdemlegesen, csak hosszú esztendőket mulva. Különösen lesújtó Morgenthau amerikai pénzügyminiszter ama felismerése, hogy Amerika, a „demokrácia arzenálja”, mindaddig az ipari termelésnek csak husz százalékát állíthatta hadiipara szolgálatába. Ilyen körülmények között érthető, hogy Lindberg pártja, éppen ezekben a fontos hetekben, számban mindjobban gyarapodik, ami azt jelenti, hogy a benemavatozás hívei tért nyernek.

Német páncélos harckocsi előrenyomulása a keleti fronton

Még vonatot is libir a német hidászok által készített szűkségvid

Szétlőtt szovjet gépjárművek jelzik a szovjet csapatok visszavonulási útját

Tizenöt millió frank jutalmat ígért a francia kormány a németellenes merénylők kézrekerítőinek

Berlin munkatársunk távbeszélőn az alábbiakat közölte tegnap este: A német fővárosban élénk figyelemmel kísérik a német-francia viszony alakulását. A német-francia kapcsolatokat szabályozták; a két nép viszonya a legszűkebb, amit Darlan tengernagy, francia miniszterelnök-helyettes legutóbbi párisi látogatása is igazolt. Ami a nantesi német tábori parancsnokság főnökének meggyilkolását s a megtorló rendszabályként alkalmazott ötven francia tusz kivégzését illeti, ezt mindkét részről nagyon sajnálatos incidensnek tartják. A francia kormány tizenöt millió frank jutalmat tűzött ki a gyilkosok kézrekerítőinek. Német körökben a gyilkos merényleteket az angol-amerikai propagandának tulajdonítják, mely az éhségzárlat mellett ezt az eszközt is megragadja németellenes mesterkedései végrehajtásában.

A francia közhangulatot egyébként a francia sajtó hangja is jellemzi. A „Matin” azt írja, hogy külföldről pénzelt bérencek akarják aláásni a német-francia viszonyt. A megtorlás az egész lakosságot sújtja. Ezért németeknek és franciáknak együtt kell működniük a merénylet tettesének leleplezésében. Egy másik francia lap, a „Petit Parisien” megállapítja, hogy a nantesi merénylet a legatamosabb az eddigiek közül. Az a tény, hogy Párisban a megtorlások következtében megszüntek a merényletek, okulásul szolgálhat, — hangoztatja a „Petit Parisien”.

Ki a felelős a franciországi terrorista cselekményekért?

Rio de Janeiróból jelentik: A „Melodia” című brazil lap azt írja, hogy az egyesült Németország és Franciaország a jövőben Európa legyőzhetetlen hatalmait képviselik.

A továbbiakban a lap megjegyzi, hogy az angol kommunista segítséggel hajtják végre a merényleteket. Az angolok természetesen a biztos háttérben maradnak, a franciákat tolják előre, hogy azok kockáztassák életüket, mert tisztában vannak azzal, hogy a német csapatoknak minden ily akciót erősen el kell fojtaniuk.

A terror igazi szerzői, illetve vétkesei az angolok.

A franciaországi német megszálló csapatok főparancsnokságának újabb közleménye

Párisból jelenti az NTI: A francia lapok közlik a franciaországi német megszálló csapatok főparancsnokságának újabb közleményét, amely rámutat arra, hogy a nantesi gyilkosság után két nappal

Bordeauxban gyáva módon ismét megölték a német véderő egyik tagját.

A gyilkosoknak sikerült elmenekülniük. Közli a német megszálló parancsnokság, hogy amennyiben október 26-ig nem kerülnek elő a tettesek, további ötven tust kivégeznek.

Befejezésül a „Melodia” ezeket írja: „az angolok készítik elő, a kommunisták hajtják végre a merényleteket, a németek elvitathatatlan joguk alapján ellenrendszabályokat alkalmaznak, a franciák pedig életükkel fizetnek a kommunisták és angolok bűntényéért. (ESS.)

DE BIRON KIHALLGATÁSA A NÉMET KÜLÜGYMINISZTERNÉL

Berlinből jelenti a Rador: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter csütörtökön kihallgatáson fogadta De Brinon nagykövetet, a megszállt francia terület főbiztosát, aki jelenleg Németországban tartózkodik.

Párisból jelenti az NTI: A német hadsereg tagjainak megölése miatt kivégzett tuszokkal kapcsolatban a francia tájékoztató miniszterium vezértitkára kijelentette, hogy a megszálló hatóságok közölték, hogy a megtorlasként agyonlövésre kerülő tuszok nem a gyilkosságok után letartóztatott személyek, hanem a már előzőleg fogvatartott egyének közül kerülnek ki,

akiknek bűnösségére nézve kétségtelen bizonyítékok vannak.

Roosevelt a katolikus egyház több vezetőjével tárgyalt

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Myron Taylor, Roosevelt elnök rendkívüli vatikáni megbízottja Spellmann newyorki bíborosérsek társágában látogatást tett a Fehér Házban. Az „Associated Press” értesülése szerint Roosevelt elnök az

elmúlt napokban több ízben tárgyalt Myron Taylorral, aki nemrég tért vissza európai utjáról. Roosevelt elnök ugyanakkor megbeszéléseket folytatott a katolikus egyház több magasrangú képviselőjével is. (Rador.)

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Előadások 3, 5, 7:15 és 9:30-kor

Ma egy kivételes filmbemutató!

Az utóbbi évek legnagyobb művész filmje! Amerika könnyűpíacának legkiválóbb műve! M. MONTGOMERY világsiker aratott regényének filmváltozata

A szeles jegenyefák Annája

Főszerepben: Ann Shirley, Janes Ellison, Joan Carol

Műsoron kívül a legújabb 11. sz. O. N. C. háborús híradó.

Franciaország nem köztársaság

Párisból jelenti az NTI: A „Le Matin” című párisi lap vichy tudósítója közli, hogy a nemzeti tanács egyik tagjának azt a javaslatát, amelynek értelmében a francia államforma köztársasági legyen, nagy többséggel elvetették.

Anglia érseke az szentelenség védelmében

Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az Associated Press londoni értesülése szerint a canterbury érsek az angol felsőházban elmondott beszédében Szovjetország megsegítése mellett foglalt állást. Az érsek többek között kijelentette, hogy a kommunizmus egyes elvei hasonlóak a kereszténység egyes elveivel. Az angolok a szovjet katonák és a szovjet nép bajtársai a Németország elleni harcban — fejezte be beszédét a canterbury érsek.

Böhle nemet külügyi államtitkár Romában

Rómából jelenti a Rador: Böhle Ernst német külügyi államtitkár és a külföldi nemzeti szocialista szervezetek vezetője több munkatársa kíséretében az olasz fővárosba érkezett. A német küldöttséget a brenneri határállomáson a külföldi fassiók helyettes titkára és a fasiszta párt több vezető személyisége üdvözölte. Rómába érkezésükkor a német vendégeket az olasz külügyminiszterium képviselője és több kiemelkedő olasz személyiség, valamint a római német nagykövetség személyzete fogadta.

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenkettedik napi eredményei

Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenkettedik napi húzása a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

Százezer leit nyert a 16.563 és 68.962 számú sorsjegy.

Hatvanezer leit nyert a 12.932, 69.834 és 14.160 számú sorsjegy.

Ötvenezer leit nyert a 43.775, 44.882, 12.090 számú sorsjegy.

Negyvenezer leit nyert a 34.851, 48.379, 47.649, 54.649, 9615 és 51.171 számú sorsjegy.

Huszonezezer leit nyert a 22.248, 69.157, 32.242, 13.137, 4783, 40.244, 27.759, 45.824, 3950, 9539, 53.420, 57.273, 40.614, 1411, 49.056 és 22.578 számú sorsjegy.

Huszezer leit nyert a 4463, 17.381, 52.844, 63.038, 35.661, 59.958, 66.793, 68.932, 3917, 13.970, 28.874, 18.087, 14.097, 14.713, 37.804, 4548 és 19.597 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenként tizenötezer, tizezer, hatezer és ötezer leies nyereséggel. A tizenkettedik napi húzás után még négyezerhatszáz nyereséggel maradt az urnában 35 millió 656.000 leies összegben, közte hét, egyenként egymillió leies nyereséggel. A húzás tovább folyik. A velünk közölt számok helyességéért nem vállalunk felelősséget.

Angol hadihajó pusztulása. Amszterdamból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a Reuter ügynökség jelentése szerint az angol tengernagyi hivatal bejelentette, hogy a „Sprinkbank” nevű 5555 tonnás angol segédhajó elsüllyesztették.

HIREK

HOGYAN KELL HELYESEN ALUDNI

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timişoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Mégdől az arany uralma
Amerikában

Az amerikai Egyesült Államok birtokában van ma a világ aranyának többsége. Az Egyesült Államok hajtják végre a világ legdrágább fegyverkezését, azonban nem aranyban fizetnek. Nem is tehetik ezt, mert a világ összes aránya sem volna elegendő még félig sem arra, hogy kifizessék vele azt a hatvanhatmilliárd dollárt, amelyet Amerika vezetői hadifegyverkezésre szántak. Ezt a káprázatos összeget adók és belső kölcsönök után gondolják megszerezni, a kamatozás pedig papírok útján történik. A polgároknak az állam iránti bizodalma tehát a tulajdonképpeni zálog. Az Egyesült Államok aranykészlete jelenleg huszonkétmilliárd dollár. Ha számbavesszük most az Egyesült Államok egyéb természetű kiadásait is, akkor könnyen megállapítható, hogy az arany uralma bizony már ott is csak paradoxon.

— Funk német miniszter elutazott Rómából. Rómából jelenti a Rador: Funk dr. német gazdasági miniszter csütörtökön elutazott Rómából. Az állomáson az olasz gazdasági élet vezetői bucsuztatták.

— Az amerikai közvélemény elleni a háborút. Isztambulból jelenti a Stefani-iroda: Az egyik török lap megállapítja, hogy Roosevelt és párthívei háborús erőszakkal szemben Északamerika népe békét akar. Az amerikai nép, — jegyzi meg a török újság, — nem engedí belfolyásoltatni magát a háborús uszítóknak, mert a tengelyhatalmak Szovjet elleni harca az amerikai közvéleményben valóságos rokonszenyhullámot keltett Németország és szövetségesei mellett. Az amerikai nép többsége a bolsevizmus megszüntetését kívánja.

— A szlovák delegáció hazaérkezése. Pozsonyból jelenti a Rador: A szlovák delegáció, élén Tiso államelnökkel szerdán este a Führer főhadiszállásán tett látogatásáról hazaérkezett Pozsonyba.

— Hiranuma volt japán miniszter felgyógyult. Tokióból jelenti a Rador: Az NTL közli, hogy Hiranuma báró, Konoye herceg volt kormányának tagja és a titkos államtanács elnöke felgyógyult az augusztus 14-én ellene elkövetett merényletnél szenvedett sérüléseiből. Felgyógyulása alkalmából a japán császár kihallgatáson fogadta.

— Így akarja Roosevelt belesodorni Amerikát a háborúba! Washingtonból jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy Roosevelt elnök kéri fogja a kongresszustól, engedélyezze az északamerikai hajóknak a háborús övezetben való közlekedését. Roosevelt elnök így akar újabb incidenseket előidézni, hogy ezáltal elérje célját: Az Egyesült Államok belesodródását a háborúba. Az emberekkel, hadianyaggal megrakott hadihajók, valamint repülőgépek által kísért amerikai hajók bizonyára nem fogják elkerülni az olasz és német bombákat a légi támadások alkalmával, amelyeket a tengelyhatalmak légierője rendszeresen folytat a brit kikötők ellen. Az Egyesült Államok elnöke reméli, hogy az általa foganatosítandó intézkedések révén több amerikai hajót esélyeszenek és ez az amerikai közvéleményben előidézze a háborús politika számára kedvező fordulatot.

— Két tüzeset Sibuban. Kovács Gusztáv sibiui lakos családja petróleummal és benzinnel akart tüzet rakni a tűzhelyen. Amikor a gyufát meggyújtotta, a petróleum és benzinkorongok felrobbant. A lángok a konyha berendezését elpusztították. A kivont tűzoltóság hamarosan eloltotta a tüzet. Tűzpusztított Habreanu Ieronim sibiui lakos konyhájában is, ahol egy gyorsfűző robbant fel. A tűz által okozott kárt ötvenezer leire becsülik.

— Nagyértékű festményt loptak egy svájci muzeumból. Bernből jelenti a Rador: Spitzweg Karl ismert német festőnek a sankt-galleni muzeumból egyik festményét ismeretlen tettesek ellopták. A lopást úgy hajtották végre, hogy a vásznat kivágták a keretből.

Igen sokan vannak, akik nem tudják, mint kell helyesen aludni. Az alvás a természet egyik legáldásosabb adománya, amely a fáradt testet és agyat jótékony álom útján üdíti fel. Az alvás olyan fontos szükséglete az emberi testnek, hogy anélkül nem lehetne élni és

az alvás teljes hiánya feltétlenül halálra vezetne.

Az álom akkor köszönt be, mikor az ébrenléttel kapcsolatos testi és szellemi kifáradás bizonyos fokot elért és egyszerűen elesnek ama befolyások, melyek az elalvást gátolják.

Az álomság úgy jön létre, hogy az agyvelő aránylagosan vérszegény lesz, a testi és lelki kifáradás után; azért lesz nappal is álmos az ember, bő étkezés, főleg sok hus fogyasztása után, mert az emberi testből a vér nagyobb része a nagy munkát végző gyomorhoz áramlik, s így az agy is aránylag kevesebb vérhez jut, mint rendszeren, ami sokszor alig leküzdhető álomságot hoz létre. Viszont elüszkő álmodunk, ha este kedélyi izgalomnak vagyunk kitéve, ha megerőltető testi vagy szellemi munkát végzünk, ha erős teát, kávét, forró italeket fogyasztunk,

mert mindezek az agyban hővérkeringést okoznak ilyen módon az álmodt elűzik.

Az álom létrejöttéhez lehető nyugalomra, esendre van szükség; vannak ugyan előző sokan, akik bármilyen zajban, lármában, zene mellett, dübörgő kocsik zaja, vonatok zakatolása mellett jól tudnak aludni, — mindenesetere képesített arra is a nagyon fáradt emberi test, de a megszokás is fontos tényezőként szerepel.

Lehetőleg lakásunk legnagyobb és olyan szobáját válasszuk hálószobául, amelyet nappal bőven ér napfény.

Legegészségesebb a délkeleti fekvésű hálószoba, mert azt jó néhány óránt át éri a napfény, amely a hálószoba sok ártalmát képes elpusztítani. Nagy gondunk legyen arra, hogy a hálószobában állandóan friss levegő legyen, mert életünk nagy részét töltvén a hálószobában, egészségünk hátrányra járna, ha azon hosszú idő alatt nélkülöznénk a friss levegőt.

Sajnos, a legtöbb ember lakásának legkisebb szobáját, vagy az alkot használja alvó helyiségül, ahol tehát a kilégett, szénsavdús, ártalmas levegő állandóan megreked és ahová a világosság is alig jut.

Mindig nyitott ablaknál kell télen-nyáron aludni

ha azt akarjuk, hogy szervezetünk állandóan friss levegővel láttassék el. Legjobb, ha a hálószoba felső ablaka van nyáron tárva, télen 1—2 ujjnyira, vagy legrosszabb esetben a hálószobába nyíló másik szobának ablaka van nyitva.

A hálószobánkban ne zsúfoljunk össze sok butort, ne szorítsuk ki velük a levegőt a szobából; se ne tartuk este levetett cipőnk a hálószobában, hogy azok károsolják megromságot ott a levegőt, leghelyesebb a levetett felsőruhákat és cipőket a hálószobán kívül elhelyezni. Legegészségesebb

a ruganyos matracra helyezett lószőrpajla-kor való fekvés,

sok helyen még használatos tollal töltött derékalj nagyon egészségtelen, mert bőrünket elkényeztetni, állandóan melegben tartván azt. Takarónak legjobb a gyapjú-kelme, melyet vászonzuhatba borítunk be testünk felé fordított felén; könnyű és mégis jó meleget tart, a bőr párolgását nem akadályozza; szintén jó a könnyű, finom anyagból varrott paplan; télen a lábakra kis dunnahát tegyünk, mert a lábak, távol esvén a szívtől, melegítő vérrrel gyérebben vannak ellátva, hamar fázhatnak. A tollal bélelt dunnahával való

— Esperesi beiktatás. Pacha Agoston dr. megyéspüspök a Sfanta-anei esperesi kerület élére — mint megirtuk — Hodács Agoston tiszteletbeli esperest, Dorobanti község plébánását nevezte ki. Esperesi beiktatását Kayser Lajos nagyrépost végezte a kerületi papság és a templomot betöltő hívek jelenlétében. A templomi ünnepség után a kerületi papság megtartotta szokásos őszi értekezletét. A déli órákban megjelentek a közigazgatási hatóságok vezetői és a tantestület tagjai is, hogy üdvözlőjük a buzgó lelkipásztort. Hodács Agoston harmincadik évét tölti Dorobanti községben és a plébánia 105 éves fennállása óta ő az első, aki előzőleg tiszteletbeli, most pedig tényleges esperesi tisztséget tölt be.

— Portugál hajók nem szállítanak a hadviselő államoknak. Lisszabonból jelenti a Rador: A portugál kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a portugál hajóknak tilos a hadviselő országok részére árut rakodni.

— Sulvos génkocsibaleset. Alexandrescu Cornel bucurestii úrvívó génkocsijával a Ploesti—Brasov országúton haladt és Sinaia közelében ki akart kerpülni több szekeret. Közben az autó egy utszéli fának rohamot és teljesen összetört. Az autó roncsai alól az úrvívót holtan emelték ki, míg felesége és hat éves fia súlyosan megsebesültek.

takaródzás elítélendő, mert a bőr párolgását felfüggeszti az alvás ideje alatt és a testből a bőr verejtékmirigyének nyílásain át eltávoluló bomlási termékek visszatartása által okoz kárt a szervezetnek.

A helyes módon való fekvésről sincs fogalma a legtöbb embernek.

Legelőszérűbb a jobboldalon való fekvés, mert akkor a szív és a gyomor kevesebb munkát végez, mintha éppen hasra fekszünk, a szívet és gyomrot téve ki nyomásnak. Legjobb este a jobboldalunkra fekvő elaludni és ha felbredünk éjjel néhány órai alvás után, akkor már a gyomor is kiürült és a baloldalon fekvünk vagy a hátunkra. Azt sem tudják sokan, milyen magasan fekvünk az ágyban? Leghelyesebb

csupán egy vákonyon fekvődni, mert ilyen helyzetben a legkevesebb munkát kell a szívnek az alvás ideje alatt kifejtetni, hogy az agyba hajtsa a vért. Magasabb fejképvés mellett csak az fekvődik, aki nehéz légzése, vagy más baja miatt csak így tud pihenni.

Az alvási idő tartama is sokszor képezi vita tárgyát. A csecsemőnek csaknem egész nap aludnia kell, legább 20 órát naponta. Egy-két éves korában is 14—12 órai alváásra szorul még a sok új impresszió alatt kifáradó kis agy és test: 6—8 éves korában 11 órát, 10 éves korában 10—11 órát, 12—13 éves korában 9½ órát, 14—15 éves korában 9 órát és idősebb korban 8—9 órát pihenjen.

Felnőtt embernek 7—8 órai alvás — ha különben egészséges, munkabíró — elégséges. A sok szellemi munkával terhelt 8½—9 órát is aludhat.

A fődolog lenne lehetőleg korán fekvődni és korán kelni.

A legtöbb igen magas kort elért ember is korán fekvő és kelő volt. Milyhelyt felbredtünk, igyekezzünk mihamarabb kiugrani az ágyból és 10—15 percet, nyitott ablaknál végzett szobatorna és légzési gyakorlat után jól megmosakodni — legjobb a jó meleg felüldő, a test leszapozása után, fürdőkefével ledörzsölve az egész testet s utána hűvös tust venni a bőr felületét durva törülközővel jó vörösrre ledörzsölni és felöltözni. Leghelyesebb este 11 óránál nem később lefeküdni, lefekvés előtt tizenöt-husz perccel szüntessünk meg minden agyi és kedélyi izgalmat, ha aludni akarunk, mert a szellemi munka, irás, olvasás, gond, bánat, civakodás megnehezíti az agy vértelen-nélvását, ami nélkül alvás alig jöhet létre.

Igen sok ember szenved álmatlanságban, aminek igen sokféle oka lehet.

Ne nyuljunk mindjárt altatószerkehez, hanem az életmód és a koszt megváltoztatásával természetes úton igyekezzünk a szervezet eme nagy baját segíteni, amire igen jó lefekvés előtti torna, légzési gyakorlatokkal, 30 fok Celsius langyos fürdő 10—12 percen át; Priesnitz-borogatás a gyomor és hasra, kifacsart nedves pamutharisnya a lábakra, te-tejébe szárazat huzni. Este ágyban nem szabad sokáig és agymunkát kívánó nehéz vagy izgató olvasmányokat olvasni, egyrészt árt a szemeknek, másrészt elűzik az álmodt.

A hálószoba nagy melege is álmatlanságot okozhat, mert

a túlfűtött szoba levegője agyverőbőséget hoz létre;

azért is jobb 15 fok Celsiusnál nem melegebb szobában aludni.

Idéges és gyenge emberek éjjel jobban alsznak, ha napközben is aludtak egy keveset, ésvadig, ha az ebédutáni alvás nem jó hatással van rájuk, jó az ebéd előtti alvás, ami még étvágyjavítólag is hat.

— Nápolyban tizenöt polgári áldozata van a brüt légitámadásnak. Rómából jelenti a Rador: Az NTL közli, hogy az október 22-iki Nápoly elleni légitámadás alkalmával tizenöt személy meghalt, huszonkettő pedig megsebesült.

— Új rendőrfőnök Orastien. Az orastiei rendőrség élére Onitú Aurel, a mediási rendőrkormányzó-tus volt főnököt nevezték ki. A mediási rendőrség vezetésével Rosca Emil, az orastiei rendőrség volt főnökét bízták meg.

— Harminc francia gyermek autószerencsésülése. Vichyből jelenti a Rador: Aix la Provence közelében egy autóbussz, amely harminc gyermeket szállított, összeütközött egy másik gépkocsival. A karamból következtében a gyermekek megsebesültek.

— Tojásfőzés zenére. Newyorkból jelentik, hogy a braziliai pambólyon még ma is egy ismert dallamra főzik meg a tojásokat. A dal hat versszakának el-énekélése pontosan három percig tart. Aki a tojást keményebbre akarja főzni, annak még egy-két versszakot kell énekelnie.

— Halálos vonatgázolás. Micu Ioan hetven éves cugri lakost elütötte a vonat és a kerekek boláira gázolták. A vizsgálat megállapította, hogy az öreg ember süket volt, nem hallotta a mozdonyvezető jelzéseit és így életét veszítette.

Hatóságilag megállapított árak Aradon

Az aradi városi ármegállapító bizottság 48. számú rendelete most jelent meg, amely szerint a növényi és állati termékek, fémárúk, lábbelik és ruhaneműek, építkezési anyagok, tüzelőanyag, szálloda, szappan, só stb. legmagasabb ára Aradon a következő:

Növényi termékek: Napraforgóolaj kgr. 69 lei, tisztított tökmagolaj egy literes üvegben 127 lei, egy literes bádognban 132.50, kristálycukor 43, kockacukor 46, fehér báb termelőtől 20 lei kilónként, kiskereskedőnél (vizonteladónál) 20 százalékkal több. Borecet 3 fokos literje 17.75, 6 fokos literje 31.25 lei, 9 fokos literje 45 lei (a fenti árak a gyári árak).

Allati termékek: Tej a termelőnél a piacon 13, a termelő által házhoz szállítva 14, a tejcsarnokban 14, tejcsarnokból és tiz tehénrel rendelkező tejgazdaságból házhoz szállítva 15 lei. Préselt vaj 260. Marhahús sültnek tiz százalékos csonttal 90, egyéb részek 115, sültnek való sertészsír tiz százalékos csonttal 120, kollet 150, zsír 225, zsírnak való szalonna 220, hárj 220, juhhus, első rész 70, hátulós rész 74, első osztályu száraz kolbász kgr. 260, virstil kgr. 200—240, debreceni kgr. 200—240, felvágott kgr. 200—240, vadászkolbász és nyári szalámi. mindkettő száraz kgr. 260, füstölt szalonna 240—260, népkolbász marhahusból 120, sertésusból 140 lei.

Ruhaszövet: Loden, 140 cm. széles métere 362, fekete vagy kék színű kabát szövet, ugyancsak 140 cm. széles métere 633, mirtás kabát szövet métere 1424, iskolás ruhaposztó fekete vagy kék színben 500, átmeneti kabát szövet 668, cheviot-szövet különböző színekben 294, Schettland-szövet különböző színekben 848 lei. Női ruhaszövetek: télikabát szövet különböző színekben 604 lei, nyárikabát szövet különböző színekben 500, ruhaszövet különböző színekben 70 cm. szélességű 242 lei, A nem standard-szöveteknél a

— A szobranje ülése. Rómából jelenti a Rador: A szobranjet október 28-ra rendkívüli ülészsakra hívták össze.

— **Trafikablás Aradon.** Ejszaka vakmerő trafikablás történt Aradon. Eddig még ismeretlen tettesek a Matei Corvin s Cercetasilor utcák sarkán levő Prudi István féle dohánytözsde utcai ablakát betörték és behatoltak az üzletbe, amelyet teljesen kifosztottak. Magukkal vitték a dohánytözsdeben talált dohányt és egyéb árut, összesen mintegy ötvenezer lei értékben. A rendőrségi nyomozás során megállapítást nyert, hogy a tolvajok gvémanntal kivágták az ablaküveget és azután bevomták.

Legideálisabb aroszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS-arocrem, esteli és nappali használatra. Egy tégely ára 60 lei, GENIUS-puder egy doboz ára 60 lei, GENIUS-szappan 60 lei. FÖLDES-GYÓGYSZERTAR. ARAD.

— **Tilos a fécánvadászat.** Az aradi vadászati felügyelőség közli, hogy a fécánvadászat csak a miniszterium jóváhagyása és az aradi vadászati felügyelőség láttaozása után szabad.

— **Maximális árak Cugiron.** Egységes liszt kilója 18 lei, fehér liszt kilója 58 lei, kukorica liszt 14.50 lei, kétszáz gram kenyér 12, marhahús kilója 110, sertés hús kilója 140, zsír 220, hárj 220 lei kilónként. Tehéntej literje 15 lei, teavaj kilója 240, parasztvaj kilója 180 lei, tejfel literje 60, tehénturó kilója 60 lei, tojás darabja 6, burgonya kilója 8—10, hagyma kilója 22 lei, kaposzta fejenként 6—10 lei, paradicsom kilója 18—20 lei, murek 8—10, petrezselyem 10—12, szőlő 50 lei, alma 46 lei kilónként, vörös káposzta darabja 8—12 lei, kelkáposzta darabja 15—30 lei.

— **Hivatalos órák az aradi prefekturán.** Az aradi prefektura közleményt adott ki, amely szerint magánfelek csakis délelőtt feltizenkettő és déli két óra között léphetnek hivatalos ügyük elintézésé végett a prefektura épületébe. Akiiket a lakáshivatalhoz megidéznek, vagy akik árlejtségyben mennek a prefekturára, azok a kitűzött óra előtt legfeljebb egy félórával léphetnek az épületbe. Kivételt képeznek a hivatalos ügyben járó állami tisztviselők és az újságírók.

— **Kegeletes ünnepség egy hősi halált halt német tiszt sírjánál.** Bucurestiből jelenti a Rador: Zuern Rudolf hősihalált halt német őrnagy sírjánél, az ollenitza-uti „Pro Patria” temetőben csütörtökön dében kegeletes ünnepséget tartottak. Zuern őrnagyot a Führer kitüntette a vaskezesrenddel a tölgyfalombokkal. Az ünnepségen megjelent Küllinger Manfred báró bucarestii német követ, Boiteanu tábornok, nemzetvédelmi államtitkár Antonescu marsall-államvezető képviselő, Von Speidel tábornok, Hauffe tábornok, a romániai német katonai misszió vezetője, Niculescu Radu tábornok, Bucurestii térparancsnoka, valamint Japán, Olaszország, Bulgária és Magyarország katonai attaséi és a német misszió több tisztje. Hauffe tábornok Hitler vezér és kancellár nevében koszorút helyezt a sírra. A koszoru szalagján ez a felírás áll: „A német véderő legfőbb parancsnoka és vezetője.” Antonescu Ion tábornagy, államvezető nevében Boiteau tábornok, nemzetvédelmi államtitkár koszoruzta meg a sírjelket s mondott rövid beszédet. Koszorut helyeztek a hősi halált halt német őrnagy sírjára Brauchitsch marsall nevében, valamint a tengelyhatalmak katonai attaséi is. A katonai tiszteletet egy német külföldi zenekarral és egy román díszszázad adta. A szertartás dében egy órakor ért véget. Fél kettőkor a Take Ionescu-köruton, az Ambasador szálló előtt egy német csapatkülönlötmény s egy román díszszázad felvonulása zárta le a kegeletes ünnepséget. A felvonuláson a „Pro Patria” temetőben megjelentek valamennyien résztvevtek.

— **A törvényszék nem helyezte szabadrábra az aradi zsidó ingatlanper szereplőit.** Ismeretes, hogy az aradi törvényszék a zsidó ingatlanper tizenegy vádlottját tiz hónaptól három évig terjedő fogházbüntetésre ítélte. Az elítéltek védőügyvédjei kéreással fordultak a bírósághoz, hogy ügyfeleiket óvadék ellenében helyezze szabadrábra és arra is kérték a törvényszéket, hogy ezt az összeget állapítsák meg. A törvényszék illetéktelennek mondotta magát ebben az ügyben és így a szabadrábrahelyezés kérdésében a közeli napokban az aradi büntetőtábla dönt.

— **Aradon az üzletek kirakatai éjszaka nem világhatók.** Aradon mindennemű fényreklám használata tilos, az üzletek, műhelyek stb. kirakata pedig az üzlet zárása után elsötétítendő. Aki a fenti rendelkezést nem tartja be, azokat szigoruan megbüntetik.

— **Japán lap értesülése: Moszkvát éhínség fenyegeti.** Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Tokio Asahi Shimbun” című japán lap moszkvai tudósítója közli, hogy a szovjet főváros lakosságára rendkívül mély benyomást gyakorolt a külföldi diplomáciai képviseltek távozása. Nagy az aggodalom. Főbb moszkvai kereskedő bezárta boltját. A szovjet hatóságok szigorú intézkedéseket léptettek életbe az áruházak, vendéglők, kórházak, stb. bezárása megakadályozására. A „Pravda” című moszkvai lap közölte, hogy az egyik áruház vezetőjét agyonlőtték, mert megengedte alkalmazottainak, hogy hagyják ott munkahelyüket, amikor elterjedt a hír, hogy a német csapatok a fővároshoz közelednek. Amióta a diplomáciai képviseltek elhagyták Moszkvát, a város nagyon sok lakosa megkísérli a távoztást Moszkvából, melyet éhínség fenyeget. (Rador.)

gyári árhoz legfeljebb 25 százalékos ártöbblet számítható.

Cipőárak: Bakancs egy talppal 38—42 szám 1340 lei, 43—47 szám 1340, bokszt- vagy bizon-cipő, fekete színben 22—23 szám 617, 24—25 szám 660, 26—28 szám 931, 29—31 szám 1045, 32—35 szám 1235, 36—37 szám 1377, 38—39 szám 1472, 40—46 szám 1653 lei. Fekete bokszt- vagy bizon-félcipő 29—31 szám 997 lei, 32—35 szám 1111, 36—37 szám 1254, 38—39 szám 1377, 40—46 szám 1487. Női bokszt-cipő 29—31 szám 997, 32—35 szám 1002, 35—38 szám 1178, 39—42 szám 1254 lei. Nem standard férfi cipők egy talppal 1850, kettős talppal 2000, az egész cipő ára az előbbinél 100 leiel lehet drágább. Női cipő 1600, kombinált anyagból 1900. A fenti árak a géppel készített cipőkre értendők. A kézzel készített cipők ára legfeljebb 10 százalékkal haladhatja meg a géppel készített lábbeli árát. A megrendelés szerint készített cipők 20 százalékkal lehetnek drágábbak, mint a géppel készített lábbeliké. Külföldi bőrvagból megrendelés szerint készített férficipő 2650—2850, egész férficipő egy talppal 2900—2950, nőcipő 2500—2800 lei.

Ső: Kósó 4.25, darált só 5 lei. A fenti árakhoz a szállítási díjkülönlöbzet hozzászámítható.

Szállodaj szobák: Az előző városi ármegállapító rendeletben közölt árakhoz fűtés címén mind három osztályu szobáknál még 25 lei számítható. Ha lözponti fűtés van, egyágyas szobánál 60, 52, illetve 45 lei többlet számítható az I., II., III. osztályu szobánál, Kétágyas szobánál 65, 60, illetve 55 lei többlet számítható.

A közfürdők eddigi legmagasabb ára 20 százalékkal emelhető. A bérkocsi és bérgepkocsi díjszabása az eddigi marad.

— **Washington már zsarol. . . Rómából jelenti a Rador:** A brit birodalom felszámolása az Egyesült Államok javára már folyamatban van a „Daily Express” értesülése szerint a washingtoni kormány ezt követelte Londonból, boesása az Egyesült Államok hadserege rendelkezésére a brit birodalom tengeri támaszpontjait és repülőtereit, ne csak a háboru tartamára, de azután is, ha az Uniónak szüksége lenne erre.

— **Ébzárlat Orastien.** Orastien az utóbbi időben veszett kutyák gazrázdálkodtak és ezért a város vezetősége szigorú ébzárlatot rendelt el.

— **Terjed az amerikai hajóépítő munkások sztrájkja.** Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a Newyork Times című lap Seattleből kapott értesülése szerint Washington állam hat hajóépítő üzében a munkások sztrájkba léptek. Ez a munkabeszüntetés — írja az amerikai lap — megakadályozza majd a hajóépítő üzemekben tett megrendeléseknek idejében való teljesítését.

— **A japán parlament rendkívüli tanácskozása.** Tokióból jelenti a Rador: Az NTI értesülése szerint a japán parlamentet november 15-re rendkívüli ülészsakra hívták össze. A japán parlament ülészsaka öt napig fog tartani.

— **Kiraboltak két nőt.** Töre Erzsébet és Maurer Mária aradi nők jelentés tettek a rendőrségen, hogy távollátukban ismeretlen tettesek behatoltak lakásukba, ahonnan 13.000 lei értékű különféle holmit loptak. Az ismeretlen tolvajok álkulcs segítségével hatoltak be a lakásba.

— **Az általános hadihelyzet miatt Londonban és Washingtonban nagy az izgalom.** Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A New-York World Telegramm” Simms hozzászólását közli, mely megállapítja, hogy az általános hadihelyzet úgy az Északamerikai Egyesült Államokban, mint Angliában mély lehangoltságot keltett. A kétségbeesést csak növelte Bevln brit munkügyi miniszter, amikor kijelentette, hogy a helyzet valóban reménytelen.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, október 25-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Daniciu (a nagykórházal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utea sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utea sarok) és Bernáth (a vasuti állmással szemben).

Mozzi

Szombaton a mozi műsora Aradon a következő: Corso: A nagyhercegnő és az adiutánsa (német film). Fórum: A szeles jegenyefák Annája (amerikai film).

CORSO (ARAD)

Tel. 23-64 Előadások 3, 5, 7:15 és 9:30-kor

Ma először!

Ha két órán keresztül igazi jó kedvvel, szívből igazán mulatni, kacagni akar, nézze meg a legötletdusabb, leghumorosabb filmet, a

Nagyhercegnő és az adiutánsa

A főszerepekben:

**THEO LINGEN, VICTOR DE KOWA
HILDE WEISSMANN, HEINZ RÜHMANN**

Legújabb UFA-JURNAL!

Legújabb UFA-JURNAL!

KÖZGAZDASÁG

A városi zsidó ingatlanok kisajátításáról intézkedő rendelettörvény módosításának pontos szövege

Rövid összefoglalóban már ismertettük a városi zsidó ingatlanok kisajátításáról intézkedő március 28-i rendelettörvény módosítását. Mivel a módosító rendelettörvényben foglalt intézkedések közelről érdeklők a kisajátított ingatlanok bérlőit, most közöljük a törvényrendelet pontos szövegét.

1. szakasz. A zsidó ingatlanok az állam tulajdonába történő átvételéről szóló március 28-i, valamint a nemzeti románosítási központ létesítéséről szóló május 3-i rendelettörvényben említett átadási felszólítás megszűnik.

A március 28-i rendelettörvény tizedik szakaszában a nemzeti románosítási központ tulajdonába átment ingatlanok volt tulajdonosai számára biztosított használati jog megszűnik, ha 1941 október 26. előtt nem szünt meg. Azokban a helységeken, ahol a szokásoknak megfelelően a bérlési szerződések más időpontban járnak le, a használati jog október 1-én vált hatálytalanná.

A használati jog megszűnte után a volt tulajdonos bérlői jelleggel megmaradhat az addig használt lakásban, vagy irodában a következő félév végéig, ha a háznak az állam részéről történő átvétele ennek a félévnek utolsó husz napja előtt végbemegy. Amennyiben nem történik meg, a volt tulajdonos a következő félév folyamán is megmaradhat a bérleményben.

A volt tulajdonos által fizetendő lakbér az adókönyvben feltüntetett lakás vagy iroda bruttó jövedelmének huszonöt százalékkal növelt, összege, ha az adókönyvbe történt beírás 1939 április 23. után történt és tíz százalék az emelés, ha a fenti határidő előtt ment végbe.

2. szakasz. A nemzeti románosítási központ a volt tulajdonos nyilatkozata alapján veszi birtokba a házat tekintet nélkül, vajjon az illető élt-e felszólamlással, vagy sem.

A nyilatkozat elmaradása, vagy a nemzeti románosítási központ ítelőbizottságának határozata hiányában az átvételt a nemzeti románosítási központ kérelmére annak a törvényszéknek az elnöke rendeli el, amelynek körzetébe a ház tartozik.

Az átvétel csak akkor rendelhető el, ha a bizonyítékok felülvizsgálása során bebizonyosodik, hogy az ingatlan a nemzeti románosítási központ birtokába ment át.

A törvényszéki elnök hivatalból közli a ház tulajdonosával a nemzeti románosítási központ kérelmének másolatát, egyben felhívja, hogy a közlés kézhezvételétől számított három napon belül terjessze elő bizonyítékait és védekezését. További három napon belül a felek megidézése nélkül elnöki rendeletben dönt.

Az elnöki rendeleteket (ordonante prezidentiale) csak az átvételi jegyzőkönyvvel egyidejűleg lehet megtámadni a jelen rendelettörvény huszonhetedik szakaszában említett felfolyamodás útján.

3. szakasz. A nemzeti románosítási központ kiküldöttei, akik minden egyes ingatlanra nézve külön írásbeli felhatalmazást kapnak, végzik a tényleges birtokbavételt. Az átvételkor három példányban készített jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyből egyet a volt tulajdonos kap, kettőt pedig a nemzeti románosítási központhoz küldenek. A nemzeti románosítási központ kiküldötteit karhatalmi közegek kísérik.

4. szakasz. Valamennyi lakbérszerződés, amelyet a volt tulajdonos használati joga alapján kötött, minden külön felszólítás vagy alakítás nélkül 1942 április 23-án teljes joggal érvényét veszti, míg az olyan helységeken, ahol a szokásoknak megfelelően a lakbérszerződések más időpontban járnak le, ez a határidő 1942 április 1. A fenti intézkedés azokra az esetekre vonatkozik, amikor a birtokbavétel legalább husz nappal az említett időpontok előtt történt. Ellenkező esetben az első szakasz harmadik bekezdésében foglalt rendelkezések irányadók.

Az előző szakaszban felsorolt bérlők tekintet nélkül bérlési szerződésükre, hatvanezer leinél nagyobb évi bérösszeg esetében tizenöt nappal az évnegyed megkezdése előtt, míg hatvanezer leinél kisebb lakbér esetében minden hónap tizenötödik napjáig a következő hónapra esedékes összeget kötelesek kifizetni.

A legkésőbb 1941 október 26-ig esedékes lakbérket ettől a naptól számított tizenöt napon belül lehet kiegyenlíteni.

5. szakasz. A nemzeti románosítási központnak a jövőben jogában áll egyoldalú intézkedéssel felmérni a volt tulajdonos által kikötött lakbérösszegeket.

Az új bérösszeg nem haladhatja meg az illető ingatlanok, vagy lakások a szerződés megkötésekor az adókönyvbe beírt összegét huszonöt százalékos

emeléssel, ha a szerződés 1939 április 23 előtt jött létre és tíz százalék emeléssel, ha ez a fenti időpont után történt.

6. szakasz. Ha az ingatlan közhatóság részére szükséges és a birtokbavétel megtörtént, a nemzeti románosítási központ egyoldalú ténykedéssel felmondhatja a volt tulajdonos bérlési szerződését a folyó félév végére. A szerződés felbontásáról szóló értesítést a félév lejártá előtt legalább husz nappal kell kiküldöztetni.

7. szakasz. A jelen rendelettörvényben előírt esetekben a félévet a helyi szokásoknak megfelelően kell számítani.

8. szakasz. Azok a bérlők, akikre az 1941. július elsejéi kivételes állapotokról szóló, valamint az 1941. évi 828. számú a lakbérszerződések meghosszabbításáról intézkedő rendelettörvény vonatkozik, továbbra is élvezik ezeket a jogokat.

9. szakasz. A nemzeti románosítási központ tulajdonába átment ingatlanért járó kárpótlás elveszté-

A SÜLTET KÖRITÉSSSEL KELL FELSZÓL-GALNI. A fogyasztóhelyeken felszolgálható étel-nedűkre hozott korlátozásokkal kapcsolatban a nemzetgazdasági minisztérium árelenőrzési igazgatósága közli, hogy csak a luxus éttermeknek áll jogában a tizenegyféle ételen kívül a korlátozás alól kivont ételkből legtöbb ötfélélt készíteni. Nyomatékosan felhívja a minisztérium a fogyasztóhelyek tulajdonosait, hogy a sültet megállapított árban benne van a körítés is. Ennek figyelmen kívül hagyása a rendelkezés kiállítását jelenti.

Az aradi kereskedők kötelezettségei. Az aradi városi ellátásügyi hivatal közleményt adott ki, amelyben felhívja a kereskedők figyelmét, hogy: az áruk árát ki kell függeszteniük úgy a kirakathban, mint az üzletben és fel kell tüntetniük az áru minőségét is. Ez vonatkozik a raktárban elhelyezett áruira is. Az ár minden darab áru külön feltüntetendő. Kimutatást kell készíteniük az üzletben vagy raktáron kívül elhelyezett áruiról is. Az eladott árukról árjegyzéket kell adniuk. Az üzletbejáratt felett a cég elnevezése feltüntetendő, a tulajdonos nevével. Az adóbizonyítványt az üzletben ki kell függeszteni. Az ellenőrző-könyvet (registru control) az üzletben állandóan készenlétben kell tartani. Az ellenőrzőknek rendelkezésükre kell bocsátani a fizetési és számla-másolatokat. Tilos a kereskedőknek: a mérlegben hiányosan mérni, árut elrejtteni, ha van áru; az eladást megtagadni; a hatóságilag megállapított árat túllépni, vagy megkísérelni annak be nem tartását; a törvényesen megengedett haszonnál többet számítani; a megengedettnél magasabb árat feltüntetni valamelyik árun és a feltüntetett árat megváltoztatni.

A kereskedelmi kamara megbíztotta is tagja a városi árelenőrző szolgálatnak. A közellátási állam-tikárság október 4-iki rendelete tudvalevően árelen-őrző bizottságot létesített a városokban forgalomba hozott főzélékfélek, baromfiak, gyümölcs és tojás árára. Most pótlólag közlik, hogy azokban a városokban, ahol kereskedelmi kamara működik, ennek kiküldötteje is tagja a bizottságnak. A közellátási állam-tikárság megbízottjára nézve most úgy intézkedtek, hogy ezt a megyei ellátási hivatal főnöke nevezi ki.

**H A Z A K
F Ö L D E K
S Z Ó L Ó K
M A L M O K
T E L K E K**

**ELADASA
V E T E L E
C S E R E J E**

minden arfolyozatban
Hatschek ügyvédség

Arad, Bul. Carol 17 (volt 46) Tel. 16-5

sének, valamint a büntetőtörvénykönyv 549. szakaszában feltüntetett büntetés terhe mellett a volt tulajdonos köteles a március 28-i rendelettörvényben említett nyilatkozat adásáról husz napon belül (október 30-ig, a szerk.) értesíteni a bérlőket.

A közlés kézhezvétele, továbbá az ingatlan birtokbavételéről szóló jegyzőkönyv felvétele után a bérlő köteles az esedékes bérösszeget a nemzeti románosítási központ javára a postatakarékpénztárnál befizetni (a 491-es számú csekkszámára, a szerk.).

10. szakasz. Az első szakaszban említett használati jog megszüntétől számított tizenöt napon belül a volt tulajdonos ingatlanáért járó kárpótlás elvesztésének terhe mellett köteles az előre felvett bérösszeget a postatakarékpénztárnál a nemzeti románosítási központ javára befizetni.

Azok a volt tulajdonosok, akik rosszhiszeműen használati joguk megszűnte után esedékes lakbérösszeget elfogadnak a felvett pénzösszeg háromszorosát kötelesek megtéríteni a nemzeti románosítási központra a büntetőtörvénykönyv 537. szakaszában feltüntetett büntetésen kívül.

(Folytatjuk.)

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.74—45.47. Kliring devizák: Drachna 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márká 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márká 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.26, olasz lira 9.50—9.50, léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.77—786.60, egyiptomi font 776.15—806.74, palesztinai font 759.62—789.55.

Határidő napló

OKTÓBER 29:

A gyapottermelők és egrenálatlan gyapotkészletek tulajdonosai az illető községi előjáróságokhoz eddig a napig tesznek jelentést a rendelkezésre álló mennyiségről.

OKTÓBER 31:

A nemzetgazdasági minisztérium szeptember 13-án kelt 76338 számú rendeletével azok a kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyeknek központja az átengedett területeken maradt, eddig a napig tartoznak helyzetüket tisztázni. Kivételt képeznek a rendelkezés alól a bankvállalatok.

1 és 2 leies váltópénzek forgalmi értéke lejár. 250 leies Carol-fejes érmék forgalmi értéke megszűnik.

Élesztőgyárak kedvezménye, amelynek értelmében korlátlan mennyiségben hozhatnak forgalomba élesztőt, ezen a napon hatályon kívül kerül.

Vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezményes tüzifa szállítási bárcáinak kérelmezési határideje.

Kedvezményes tüzifaszállítási árszabás érvényét veszti.

NOVEMBER 1:

Falusi birtokok és beépített telkek jövedelme utáni adóvallomások benyújtásának kezdete.

Mit kell minden nőnek tudnia az életben?

Kérdés,
amelytől szerencsége és boldogsága függ, tehát minden nőt érdekel!

Küldje be címét és 80 leit levélbélyegben vagy postautalványon: Editura „PALLAS”, Arad, Pošta Centrală, Casa Poștală 27 címre és portómentesen megküldjük 250 oldalas könyvünket, amely ezt a kérdést tárgyalja. **Rendelje meg, amíg a készlet tart!**

SPORTESEMÉNYEK

A körzeti kupa-bajnokságok vasárnapi fordulójának műsora

A Basarabia-kupaért folyó körzeti bajnokságok holnap, vasárnap minden csoportban folytatódnak. A részletes műsor a következő:

I. csoport:

Timișoara: Electrica—Chinezul—CAMT és Ripensia—CFR. (Mindkettő délután az Electrica-pályán, félnégy, illetve háromnegyedkettő órai kezdettel.)
Lugoj: Vulturii—SSMR.

II. csoport:

Brad: Mica—Gloria. (Rangadó, jelenleg a Gloriának van egy pont előnye.)
Arad: Unirea—SGA és Astra—Crișana CFR.

III. csoport:

Craiova: Oltenia—Dunarea és Sp. Muncitoresc—CFR Severin.
Turnu-Severin: Cerna—FC Craiova.

IV. csoport:

Cugir: UM Cugir—Jiul.
Simeria: CFR—Iancu Corvinul.
Deva: Corvinul—Lonea.

V. csoport:

Medias: Vitrometan—Universitatea.
Sibiu: CFR—Unirea és SGS—Arsenal.

VI. csoport:
Turda: Victoria—Solvay.

VII. csoport:
Brașov: ACFR—Malaxa, UAB—Barsa, Metrom—Voina.

VIII. csoport:
Gura Ocnitei: Concordia—Astra Romana.
Campina: Steaua Romana—FC Ploesti.
Ploesti: Prahova—Romano Americana.

IX. csoport:
Galati: Gloria CFR—FC Braila.
Braila: Franco Romana—VTM.

X. csoport:
București: Rapid—Venus! és Unirea Tricolor—Sportul Studentesc. Bucureștiben ma is lesz két mérkőzés: Turda—Carmen és Olimpia—Juventus találkozó.

Amint ebből a műsorból is látni lehet, sok csoportban már igen lecsökkent a résztvevők száma, mert hétről-hétre nő a visszalépő egyesületek száma. Most is a bucareștii egyesületek fenyegetőznek a visszalépéssel, ha a szövetség nem csökkenti az ezeket a mérkőzéseket terhelő illetékeket, melyek a bevételek egyötöd részét alkotják.

A válogatott mérkőzések miatt szünetel holnap a magyar NB I eddigi legérdekesebb pontharca — de kupafordulót játszanak

Vasárnap Magyarországon a labdarugó NB I-ben szünetel a pontharc, mert Bécs válogatott labdarugóival két csapatot állít szembe a magyar szövetség.

Itt adjuk a magyar labdarugó bajnokság jelenlegi állását:

1. WMFC	10	9	—	1	24:12	18
2. Szolnok	10	6	3	1	30:15	15
3. Ujpest	10	5	5	—	36:20	15
4. Ferencváros	10	6	1	3	57:25	13
5. Szeged	10	5	3	2	35:16	13
6. NAC	10	5	3	2	31:16	13
7. Gamma	10	5	1	4	25:22	11
8. Elektromos	10	4	1	5	22:20	9

9. DIMÁVAG	10	3	3	4	24:22	9
10. Lampart	10	4	1	5	21:35	9
11. SalBTC	10	3	2	5	23:27	8
12. KolAC	10	4	—	6	23:28	8
13. Kispest	10	3	1	6	22:33	7
14. Újvidék	10	3	1	6	19:43	7
15. MÁVAG	10	1	2	7	10:33	4
16. SzVSE	10	—	1	9	10:45	1

A bajnokság állásából látható, hogy a mostanában sokat emlegetett „dicsőségteljes bizonytalanság” teljes mértékben helytálló. Csak egy példa: Az előző fordulóban az 5. helyen levő Szolnok most a második helyre került. Nem beszélve a NAC-nak Ferencváros

A VÖRÖS POKOL

John Reorovic lobellov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

61

— Az utolsó vizontlátásra ma éjjel, Palyo Petrovics!

Hahotázva becsapta maga mögött kívülről az ajtót.

Palyo Petrovics Ljermontovot aznap éjszaka elvitték a vörös örök.

Nem jött többé vissza. Kivégezték és a börtöncellában levő pice se új gazdára várt.

19. Hőhérakasztás.

Másnap az életemben újabb fordulat következett be.

Szabadon bocsátottak.

Nem tudták rámbizonyítani, hogy Alexej Nikolajevics Juranov összeiró biztosnak, aki voltam, tudomása lett volna arról, hogy volt menyasszonya, Anna Grigorovna Zinovjev burzuj volt. Ezenkívül a lakásomon lefoglalt iratok között sem találtak semmi gyanúsat, így megszüntették ellenem a vizsgálatot.

Első utam nem is haza, hanem Katjusa Vladimirovna Kalininhez vitt. Elmondtam neki Anasztázia Petrovna Szeftkov szereplését és olthatatlan bosszúvágyát. Meghatottan halgatta végig a szerencsétlen Milena Karlovna Szedernyov orvosnő szomorú történetét.

— Emlékszem az orvosnőre, — jegyezte meg, — egyik börtönlátogatásom során felhívták rá a figyelmemet. Meggyőződésem volt, hogy ártatlan volt. De nem volt alkalmam egyedül beszélni vele. Mikor aztán másodsor is megjelentem börtönében, akkor végzete már beteljesedett. Sajnálom, hogy nem tudtam megmenteni.

— De most mentünk meg legalább az anyját és az öccsét, — mondtam.

— Természetesen megteesszük, még pedig haldéktalanul, nehogy a vörös Natasa, akit különben ismerok, megelőzzön minket.

És hamarosan megbeszéltük a két fenyegetett ember megmentésére a tervet. Ovatosaknak kellett lennünk, nehogy a vörös Natasa éppen a mentés idején látogasson el esetleg a Szedernyov házába.

Katjusa tudta, hogy Anasztázia Petrovna Szeftkov mindennap délben egy és kettő között jelenik meg a cseka főnökségen, ahol előadja legújabb besugásait. Azért ezt az időt találtuk a legalkalmasabbnak tervünk keresztülvitelére.

Hamis igazolványokkal ellátott és vörös öröknek öltözött bizalmas embereink délben pont egy óraker megjelentek özvegy Szedernyovné házában.

— Tavarisa Szedernyov, mondta a vezető, — a szovjet nevében letartóztatjuk magát és a fiát is.

— Az Isten áldja meg, tavaris, magamat nem bánom, de kiméldjék a fiamat, beteg.

— Semmi közünk hozzá, mindkettőjüket felrakjuk a ház előtt várakozó autóra és megyünk. Csend legyen! Egyetlen szót sem akarok hallani!

Ezt szinte ordítva mondta a vezető.

A kiabálása azonban csak tettetés volt, mert aztán közelebb hajolt a remegő és zokogó asszonyhoz és a fülebe sugta:

— Ne féljen, asszonyom! Nem vagyunk kommunisták. Megmentjük önt és a fiát. A láрма csak arra való, hogy félrevezessük azokat, akik esetleg látnak és kihallgatnak minket.

— Tavaris, nem tudom, hihetek-e önnek, — mondta éledő reménységgel a szegény édesanya.

— Asszonyom, esküszöm önnek az Atya, Fiu és Szentlélek élő Istenre, hogy igazat beszélek! Ne féljen, biztos helyre vesszük mindkettőjüket, ahol a fia is kellő ápolásban és orvosi kezelésben részesül.

Bementek az ágyban fekvő Mihajlo Karlovics Szedernyov szobájába, kiemelték fekhelyéről és felöltöztették. Aztán ketten kétfelől a karja alá nyultak és kivették a kint várakozó autéhoz. Anyja remegő léptekkel követte őket és aztán szintén beült a gépkocsiba. A vörös örök közben egyre szidták hangosan a burzujokat, akikre példás büntetés vár. Ez mind csak tettetés volt és azért történt, hogy a szomszédházaknak az ablakok mögül leselkedő lakóit és a járőreket félrevezessék.

Sport-Fo'o-Optic
A legelőbb s or c kkek és azok javtása
A. M. MULLEY-nél
TIMIȘOARA
I, Str. Solderer 11
Telefon 10-9 Fióküz et: IV, Bul. Berthelot 10

elleni győzelméről.

Ha a válogatott mérkőzések miatt ez az érdekes pontharc most vasárnap szünetel is, azért lesznek labdarugó küzdelmek, még pedig a magyar-kupaért, melynek harmadik fordulóját játsszák holnap. A harmadik forduló tizenhat győztesét azután összesorsolják az NB I tizenhat résztvevőjével.

A timișoarai kerületi bajnokság holnapi műsora

A timișoarai kerületi bizottság újból sorsolta az őszi fordulót, mivel több vidéki csapat kérte a bajnokságba való fölvételét és az érdekelt timișoarai egyesületek ehhez hozzájárultak. Holnap már az új sorsolás szerint játszanak a csapatok, a műsor a következő: Timișoarai: Chinezul—CAMT II—SSMA Bocșa a Banatul-pályán 11 óraker, Ancora—Vulturii a Vulturii-pályán délután 3 óraker, Juventus—CFR II a CFR-pályán 11 óraker. Ferdinandon: Metalosport—Patria. Bocșa Montana: CS Bocșa—Banatul. Reșita: UDR II—Progresul.

Az ifjúsági bajnokság holnapi mérkőzései: Chinezul—CAMT—CFR, Banatul—Ripensia, Electrica—Progresul.

Sport hírek mindenfelől

A Schalke 04 csapata Brüsszelben az ottani német véderő csapatát 6:0 arányban győzte le.

Egy olasz birkózó egyesület csapata 10:4-re győzött a horvát válogatott csapattal szemben.

A budapesti Európa-ökölvívóbajnokságok megtartása most véglegesen biztosítva van. A december 7—11 között lebonyolításra kerülő bajnokságokra eddig kilenc ország adta le nevezését a rendező magyarokon kívül, ezek a következők: Németország, Olaszország, Dánia, Finnország, Svédország, Spanyolország, Norvégia, Svájc és Szlovákia.

— Tavaris, hajts a cseka börtönhöz, — adta ki az utasítást az álvörösök vezetője a sofförnek, amikor már mindnyájan elhelyezkedtek a tágas motoros járműben.

Püffögve, bugya indult meg az autó, de természetesen sohasem érkezett meg a cseka börtön elé.

Félfóra mulva már Mihajlo Karlovics Szedernyov és az édesanyja teljes biztonságban voltak. A fiatal diák újból ágyba került és szerető ápolás vette körül.

Még a délután folyamán megjelent ott Katjusa is és elmondta Szedernyovnének a leánya és a tanárság szomorú végét. Vigasztalta, hogy nyugodjék bele a megváltozhatatlanba és találjon kárpótlást abban, hogy a fiával együtt maga is életben maradt.

Az anya és fia megmentésével azonban még nem találtuk elintézetnek ezt az ügyet.

Még bosszút kellett állanunk az olthatatlan bosszuszomjas vérvívó Natasán, akinek a pohára betelt.

Biztosra vettük, hogy az est folyamán ellátogat Szedernyovnéhez, hogy álszenteskedően és tettető részvétellel biztassa és előre gyönyörködjék abban, hogy az öregasszonyt és diákiát a börtönbe és a halálba juttatja.

Azért tehát a sötétség beálltával Katjusa Vladimirovna Kalinin és én egy időben, de különböző utakon, Szedernyovék háza felé igyekeztünk és annak közelében találkoztunk. A kapu kulcsát az álvörös kirendeltség vezetőjétől még délután megkaptuk és így akadály nélkül beléphetünk a magára hagyott házába, amelynek ajtaját bezártuk magunk mögött.

Villamos zseblámpa segítségével kerestük meg az utat a folyosón a legközelebbi szobába.

A szoba sötét volt és a sötétséget még teljesebbé tettük azáltal, hogy az ablakok redőnyeit lebecsáttottuk.

Leültünk és hallgatva vártunk.

Egyik negyed óra a másik után telt.

— Talán nem is jön el ma, — suttozta nagy sokára Katja.

(Folytatjuk.)

Rádió

SZOMBAT, OKTÓBER 25

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.20 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17. Társadalmi szemle. 17.15 Hanglemezek. 17.40 A Vig özvegy című operett előadása. 19.50 Német nyelvű hírek. 20. Rádióhíradó.

sport. 20.20 Hangverseny. 21. Német nyelvű adás. 21.10 Olasz nyelvű adás. 21.20 Francia nyelvű adás. 21.30 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 10. Hírek. 10.20 Felolvasás. 10.45 Felolvasás a bronzkorszakbeli urnatemetkezésekről. 12.10 Melles Béla zenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek (operák, szimfonikák, áriák és dalok). 14.30 Hírek. 15.20 Horváth Sanyi cigányzenekara. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Hegedű-gítár-nagybőgő hármas. 17.30 Rádióposta. 18. Liszt- és Kodály-dalok zongorakiséret-

tel. 18.30 Párbeszéd a mai festészetről. 19. Hírek. 19.20 Innen-onnan. 19.50 „Sláger lesz-e?” (Szremüködi Kelly Anna, Szüts Stefánia, Kazal László, Weigand Tibor és a Rádiózenekar). 20.40 József Attila verseiből előad Timár József. 21. Lehár-est a művelődés házából. 21.40 Hírek. 22.10 Mindenből egy keveset. (A rajkózenekar, Sthymmel Miklós tánczenekara és Manuel Bianco ének). 23.25 Sanzonok hanglemezeiről. 24. Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. **ÁLLASKERESÉS** rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. **Vasárnap** betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. **Vasárnap** betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. **Apróhirdetéseket** felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 23-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Maria trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colocica trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15. Tel.: 45-13. **Apróhirdetéseket** Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Házvezetőnőnek alkalmazok intelligens, vidéki, feltétlen urinőt (leány, elvált, özvegy) 20-30 életév között. Keresztény jelentkezők leveleit kérem a timisoarai kiadóba „36 Elvált” jellegére. (2553)

Pénztárnoknő felvétetik Stamm H. hentes üzletében. Timisoara IV. Piata Dragalina 15. (2559)

Perfekt szakácsnő csak jó bizonyítványokkal 1-re felvétetik. Jelentkezni Olasz konzulátuson. Timisoara 10-11-ig és d. u. 4-6-ig. (2560)

Biztosító intézet keres keresztény, románul, németül esetleg magyarul beszélő beléltésviselető aki már a szakmában dolgozott. Lehet nyugdíjas biztosítási tisztviselő is. Ajánlatok a timisoarai kiadóba adandók le. (2561)

Bodegába kiszolgálóleány felvétetik, aki már a szakmában jártas. Bodega Mihai, Timisoara. Piata Traian 1. (2545)

Kifutófiú keresetik. Cim a timisoarai kiadóban. (3189)

1 fiatal napszámos!
1 géplakatos!
1 kifutófiút, vagy leány!

keresünk, Timisoara III. Bul. Carol 45

Allást keres

Portas-pénzbeszedői állást keres garanciával rendelkező hadmentes egyén, Timisoara II., Str. Batania 57. (5000)

Intelligens fiatal özvegyasszony házvezetőnői állást keres. Vidékre is megy. Timisoara II., Str. Vlad. ca. Dionisie 13. (2545)

Lakás

Intelligens izr. urino lakotársat keres (külön szoba). Cim: Rudolf Mosse, Arad. Str. Eminescu 8. (4079)

Különbejárta szerény, csendes, tiszta butorozott szoba kiadó elsejére. Ugyanott prima rövid zongora bérbeadó. III. Str. Romulus 10 földszint.

Adás-vétel

Eladó egy masszív ág és egy ebédődivány. Arad, Str. Costache Negri 11. Földszint 2. (6321)

„Üzemen lévő” olajmalom Hidraulikus típus prüssel más vállalkozás miatt eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (3188)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoza, ebédő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Percellánok és dísztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3985)

Perzsa-, vagy perzsaláb-prémet, feketét, kisebb darabot, jókarban levőt megvételre keresek. Cimeket ajánlással a Rudolf Mosse hirdetőirodába kérek. Arad, Str. Eminescu 8. Telefon: 17-11. (6320)

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálószozák, ebédők, matracok, otomanok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl. 2, az udvarban. (3181)

Bőhátú, fekete csikóbunda eladó. Schauer mann szűcsnél, Arad. (4049)

Cinkpính-gyermekfürdőkád állvánnyal és sportkocsi eladó. Farmacia Angel, Arad. (4048)

Veszek jó állapotban levő roll-filmes fényképezőgépet, prizma-látszóveket és kvarclámpát. Centrala Optica (volt Kecskeméty). Timisoara I., Boulevardul Regele Mihai I. 2. sz. (3167)

Angora-nyultenyészet, 150 db., ketreccel együtt, olcsón eladó. Fieraria S. Konnert, Rovine (Pecica). Jud. Arad (4050)

Kitűnő jó minőségű barna készén nagyban és kisbeni eladása. Bálintnál, Timisoara IV. Str. Cameliei 1. Telefon 23-01. Főzéshez és központi fűtéshez nagyon alkalmas. (3170)

Novellem!

Megvételre keresek szkuszszk és opozum prémet jó állapotban. Cim a kiadóban. (3400)

Kombinált szekrény, diófurniros és hozzáillő toalet-tükör megvételre keresetik. Ajánlatok „Modern” jellegére a timisoarai kiadóba. (2562)

Modern gyermekkocsi, vaskálya, takarékos üzhely dobkályha, fürdőkád, Singer varrógép olcsón eladó. Timisoara IV. Str. Fröhl 36 II. 25. (2558)

Megérkezik az új nagy divatlanok

D. M. A. Mantel und Costume, Elegante Kleider, Modell de Paris, Kommode Modell (Tré Jolie) Wiener Jersey Modellé, Aparte Modellé (Kalap) példányonként 600 lei. Des Idées Mensuelles 1100 lei és portó. Megrendelhető Kersv. no. Arad Bul. Reg. El sabata 10

Modern konyhabutor megvételre keresetik. Cimeket ármegjelöléssel „Csak modern” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6249)

Gyermekhócipőt, fehérét, 22-es számút, jó állapotban levőt, megvételre keresek. Cimeket „Gyermek” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6055)

Megvételre keresek prima minőségű szkuszszk galléri és muffol

Cimeket a timisoarai kiadóhivatalba kérek „Sűrűs” jellegére.

Francia Bulldogg, 2 éves, fajtisza, eladó. Timisoara IV., Strada Mircea Voda 12. szám. I. emelet Ajtó 6. sz. (6400)

Modernebb babakocsit megvételre keresek. Cimeket: „Ajándék” jelige alatt a timisoarai kiadó továbbít. (6056)

Szükszkin vállgallér, perzsa kihajtóval, 3500 leiert eladó. Szivességből Kláraparfümeria Arad, str. Eminescu. (4000)

Kétszín fiának vagy férjének a legújabb „Trico-Record” készüléken meleg alsóruhát. Ingyen bemutatás a bánati képviselnél. Timisoara, I. Piata Unirii 5, II. em. ajtó 16. (3164)

Perzsa szőnyeg, márkás antik porcellán eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (6000)

Kézi szövőgép eladó. Str. Capitan Ignat 47. Arad. (4072)

Egy férfi téllkabát, egy női felöltő és egy zománczott kályha eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad. Str. Eminescu 8. (4071)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illóolajtejkremet, illóolajtejszappant és illóolajpudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Zongora, keresztthuros, bécsi gyártmányu, eladó. Cim: Arad, Rudolf Mosse. Str. Eminescu 8. (4069)

Vadászfegyvert és borszivattyut keresek megvételre. Cim: Arad. Str. Eminescu 8. Rudolf Mosse. (4076)

Vannék ötezer kéve kukoricaszárat a Gaj leszállitva, kévénként két leiert. Julia Victor. Arad. Bul. Reg. Maria 21. (4075)

Kiseb könyvtár eladó: 100 kötet Jókai diszkidás, teljes Réval lexikon, Dickens, Tolsztoj, Dumas stb. stb. Rudolf Mosse. Arad. Str. Eminescu 8. (4077)

Eladó egy jó állapotban lévő fürdőkáza. Arad. Str. Episcopiei 28. II. emelet, ajtó 5. (4080)

Modern dióháló és egy káosztás hordó eladó. Str. Numa Pompiliu 13. Leeb kereskedő. Arad. (4074)

Ok t a t a s

4 osztályt végzett evakuált leány olcsón vállal elemi és liceumi gyermekek correpetálását. Arad. Str. Moise Nicoara 2. I. em. 3-4 óra között. (4078)

Ritmikus tornát felnőtteknek és gyermekeknek is tanítok. Cim: Timisoara III. Str. 1 Decembrie 42/a. (2520)

Különféle

Elveszett egy Symentaa-tenen. Megtalálója jutalomban részesül. Nagy János, Izgar. (2549)

Üzlethelyiség az állomás közelében Metropol-re Doje-szállodák között) november 1-re, esetleg azonnal kádo. Közlelebi információk a házmasternél. Timisoara IV., Str. Bratianu 45. (2554)

Kapás Lándor igazolványai elvesztek. Becsületes megtaláló kériük adja át dr. Lucicutai János ügyvédnek. Arad. Str. Cantacuzino 20. (4073)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbeadom. Dr. Moulaldet. Arad. Str. Mocioni 3. (4068)

Elveszett Hedrich György nyugdíjönyve a megtaláló adja le 500 lei jutalom ellenében. Rudolf Mosse, Arad. Str. Eminescu 8 alatt. (4070)

Boltkezelői állás betöltése.

A Dumbrávi „Hegya” Fogyasztási Szövetkezet november 15-iki beépésre boltkezelőt keres. Javadalmazása: 4% a vegyes, 1% a monopol áru után és 8% a korsmai forgalom után. Lakás természetben, a havi fizetés összege meghaladja a 10.000 leit, amely fokozható. Üzlet és korsma fűtésére 20 méter tűzifa, világításra 120 liter kőolaj. Óvadék 100.000 lei, készpénzben, első helyen való ingatlan bekelezés váltóval vagy üzletrészekben. Boltkezelő köteles az engedélyek átírásához szükséges iratokat a saját költségén beszerezni, viseli a fizetése után járó adót, valamint a betegsegélyző-járulék fele részét és a csomagoló papír felét. Pályázatokat közvetlenül a szövetkezet igazgatóságához küldendő. Cooperativa „Furnica”, Dumbrava, jud. Severin n. p. Faget.

HIRDESSEN

a DÉLI HÍRLAPBAN!

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.